

E · R · S · O

ERSO
PEASPONSOR

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

LIVIKO
anno 1898

NORDAID

RADISSON COLLECTION
TALLINN

NORDIC
CATERING

nüüdismuusika festival
contemporary music festival

AFƏKT

muusikateater
music theatre

FESTIVAL AFEKT Phos

1 | NOVEMBER
ESTONIA KONTSERDISAAL
2024

MAIT
MALMSTEN

ENSEMBLE
MUSIKFABRIK

ERSO

DIRIGENT
CLEMENT
POWER

HALLIK
MATTIESEN
MILLIKEN

erso.ee

CHEMI-PHARM®

SA TALLINNA
LASTEHAIGLA

myfitness
world class gym & studio

PAKEND & PRINT
ERSO TIRAGEKÜS

iute

ERSO PEASPONSOR

ELAV INSPIREERIV RIKASTAV

Eesti muusikat viivad üheskoos maailma ERSO ja fintech lute

ERSOga on võimalik koos kasvada.
Meid seob otsing ja inspiratsioon.
Nii ERSO kui ka lute püüdleval alati
tiptaseme poole.

- TARMO SILD
lute juht ja kaasasutaja

E · R · S · O

FESTIVAL AFEKT. Phos

MAIT MALMSTEN lugeja
Ensemble Musikfabrik solistid: HANNAH
WEIRICH, CARL ROSMAN, MARCO
BLAAUW, BENJAMIN KOBLER
TAMMO SUMERA elektroonika
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Kontsertmeister Triin Ruubel
Dirigent CLEMENT POWER

kell 19 – sümfooniakontsert

MAIT MALMSTEN lugeja

Ensemble Musikfabrik solistid: HANNAH WEIRICH, CARL ROSMAN,
MARCO BLAAUW, BENJAMIN KOBLER

TAMMO SUMERA elektroonika

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

Kontsertmeister Triin Ruubel

Dirigent CLEMENT POWER

Catherine Milliken

„Earth Plays V“: „Ediacaran Fields“ (2022/2024, Eesti esiettkanne) ~14'

Elis Hallik (1986)

Sümfoonia „Phos“ (2024, esiettkanne) ~31'

vaheaeg

Monika Mattiesen (1966)

„Ariadne aus Neanderthal“ (2023/2024, esiettkanne) ~45'

Kontserdist teevad otseülekande Klassikaraadio ja ERSO TV (erso.tv), salvestisi saab ka järelkuulata ja –vaadata.

Catherine Milliken © Annika Bauer

Catherine Milliken

„Earth Plays V“: „Ediacaran Fields“ (2022/2024, Eesti esiettekanne)

Cathy Milliken on rahvusvaheliste auhindadega pärjatud artist ja helilooja. Ta liigub mitmekülgsete muusikamaailmade vahel ning tunneb suurt rõõmu loovusele hooandmisest. Millikeni loomingu mitmekesisus ja ajakohasus on toonud talle rahvusvahelise tunnustuse helilooja, loomingulise juhi, hariduskonsultandi ja oboemängijana.

Brisbane'is sündinud ja Berliinis elav Milliken lõpetas Austraalias klaveri ja oboe õpingud ning jätkas oma haridusteed Euroopas Heinz Holligeri ja Maurice Bourgue'i käe all. Ensemble Moderni asutajaliikmena on ta teinud tihedat koostööd selliste artistidega nagu György Ligeti, Karlheinz Stockhausen, Pierre Boulez, Fred Frith ja Frank Zappa.

Milliken on komponerinud instrumentaal-, vokaal- ja filmimuusikat. Temalt on helliloomingut tellinud Southbank Centre London, Donaueschinger Musiktage, Staatsoper Berlin ja Baieri Raadio Sümfooniaorkester sarjale „Musica Viva“. Ta on esinenud rahvusvahelistel üritusel, nagu Umculo Festival (Lõuna-Aafrika Vabariik) ning Future Labo (Jaapan), mänginud Berliini Filharmooniaorkestriga ja Müncheni biennaalil. Milliken on Ensemble Extrakte Berliini liige ning ta on ka tuntud improviseerija, kasutades selleks nii oboed kui ka häält.

Milliken on pälvinud erinevaid auhindu, sealhulgas Prix Italia ja auhinna APRA AMCOS/AMC Art Music Award, ning oli aastatel 2018–2020 ka Adelaide'i sümfooniaorkestri palgaline helilooja.

„Ediacaran Fields“ on viies osa orkestriteosest „Earth Plays“, mille tõi Austraalias esiettekandele Adelaide'i orkester. Catherine Milliken on teose kohta kirjutanud:

„Ediacara ajastu* näib olevat maagiliselt rahulik maailm, kus pehmekehalised olendid — kes on mõnikord ka üsna suured — eksisteerivad merekeskkonnas kõrvuti taimelaadse elustikuga. Leitud fossiilid näitavad nende olendite täiuslikku sümmeetriat. Neid olendeid on kirjeldatud kui müstilisi, torujaid ja lehekujulisi. Enamasti on need sessiilsed organismid ja teadaolevalt kõige varasemad komplekssete hulkraksete organismide kogumid.

Mõneti võiks seda mõista kui rakkude rahumeelset kooseksisteerimist ja suuremaks organismiks koondumist, hõlmates lõpuks palju erisuguseid rakuvorme. Ehkki selline vaatenurk võib näida ebateaduslik ja idealiseeritud, on see organism justkui suur sotsiaalne ja elav kogum, mille kõik osad eksisteerivad üheskoos suurema hüvangu nimel. Nad on säilinud liivakivikihtides ja —kurdudes, mis paljastavad Ediacara elanike elupaigad oma igavikulises hetkelisuses.

Võime küsida, millega nad vahetult enne fossiilistumist tegelesid — kas nad kasvasid ja arenesid biokilel, nautides elu oma soojas, päikesest valgustatud madalas veekogus? Nii võib olla — just nagu Pompei varemed näitavad meile kõige liigutavamaid pilte hetkedest enne Vesuuvi vulkaanipurset. Lõuna–Austraalias Ediacara fossiilide leiukohas toimunud kaevamisi kajastavatel fotodel on näha, et leitud kihid meenutavad raamatulehtede vahele jäetud lilli.

Rahumeelsesse maailma sisenevad aga mineraliseerunud luustike ja teravate, militaristlike eenditega kambriumiasukad. On küsitav, kas see kambriumiasukate näiliselt militaristlik sekkumine toimus pika aja jooksul või äkiliselt, kuid kahtlemata tõi see kaasa Ediacara elanike lõpu, kes ei olnud selleks konfliktiks piisavalt relvastatud. Kooseksisteerimine näib olevat midagi väga habrast, mida võiksid proovida ka inimesed.

Teos „Ediacaran Fields“ vaatleb nii muusikalise materjali kanoonilist kattuvust kui ka sekkumisi, mis aimavad ette selliste muusikaliste kattuvuste hävingut. Teos algab seitse korda, viidates elu piibellikule algusele ning püüdes alles hoida seda aega, mis eelnes kompleksse elu esilekerkimisele. See tuuakse kuuldavale väikeste muusikaliste rakkudena, mis korduvad ja kattuvad mängulises ja idüllilises kooseksistentsis.

Teos kannab sünget teemat, mis ilmub taas koodana ja kaob vaikusel kokku löödud kivide helisse.“

* Ediacara ajastu vastab ajavahemikule 600—542 miljonit aastat tagasi. Ediacara on Austraalia põliselanike termin, mis tähistab „kohta vee ääres“.

Elis Hallik © Krõõt Tarkmeel

Elis Hallik (1986)
Sümfoonia „Phos“ (2024, esiettekanne)

Elis Hallik on end viimase kümnendi jooksul sihikindlalt kinnistanud noorema põlvkonna silmapaistvamate heliloojate hulka. Ta on õppinud kompositsiooni Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias Helena Tulve ning Toivo Tulevi juures ja lõpetas magistrantuuri 2015. aastal. 2012–2013 täiendas ta end Lyoni Rahvuslikus Konservatooriumis, samuti on ta osalenud erinevatel meistrikursustel.

Elis Halliku muusikat on algusest peale märgatud nii Eestis kui ka välismaal. 2014. aastal pälvis Hallik teosega „Impacts“ („Mõjud“) Viini Muusika- ja Esituskunstide Ülikooli rahvusvahelisel suveakadeemial peapreemia, millele järgnev tellimusteos „To Become a Tree“ („Saada puuks“) tuli ettekandele 2016. aasta suveakadeemial Arnold Schönbergi keskuses. See teos esindas Eestit 2017. aasta rahvusvahelisel heliloomingu Rostrumil Palermos ja valiti kümne soovitatud teose hulka. Samal aastal tuli Pariisis IRCAMi multidistsiplinaarse festivali „ManiFeste“ raames ettekandele Halliku orkestriteos „Fluchtpunkt“ („Kadumispunkt“), mida mängis Prantsuse Raadio Filharmooniaorkester Pierre-André Valade'i juhatusel. Samal aastal kõlas esmakordselt rahvusvahelisel nüüdismuusika festivalil „Afekt“ suurele orkestrikoosseisule ja fonogrammile komponeeritud orkestriteos „Punctum concursus in prospectu“ („Kadumispunkt nägemisväljal“). ERSOT juhatas Šveitsi dirigent Baldur Brönnimann.

Hallik on viimastel aastatel kirjutanud järjest mahukamaid orkestriopusi, nende seas Beethoveni 250. sünniaastapäevaks valminud „The Firehearted“ (2021), IRCAM „ManiFeste“ akadeemiaale valitud „Fluchtpunkt“ (2017) ja Eesti Vabariigi 100. aastapäevaks (2018) valminud avamäng „Aegis“, mis kõlas ERSO esituses tänavu septembris. Täna ettekandele tulev teos on Halliku esimene sümfoonia, mille tellis heliloojalt festival „Afekt“.

Sel nädalal andis Elis Hallik intervjuu ajalehele Postimees, kus tuli juttu ka äsjavalminud sümfooniast. Ehkki nii mõnedki peavad sümfooniast tänapäeval iganenud vormiks, selgitas Hallik:

„Sümfooniast on ajaloos ikka helilooja tipuks peetud, ja tipuks mitte mingisuguse saavutamise mõttes, aga vorm on hästi keeruline ja esitab väljakutseid. Kui mina heliloojana üritan ikka pidevalt sellist kaduva hetke mõtet ja heli kokku viia, siis sümfoonia puhul on iga osa justkui iseseisvalt elav organism, aga samas peab ta olema osa suuremast tervikust.

Praegusel pigem dünaamilisi lühivorme armastaval ajal esitab sümfoonia paratamatult suurema väljakutse nii kuulajale kui ka heliloojale. Ja võib-olla tal ongi midagi rohkemat pakkuda. Juba kasvõi ajalise momendi puhul, et leida see aeg, sinna sukelduda, kuulata, olla enesega, mis iganes mõtetega. Ei saa öelda, et sümfooniaid enam ei ole. Pidevalt kontserdisaalides ju kuuleme.“

Halliku sümfoonia kannab pealkirja „Phos“ ja helilooja on teost kirjeldanud järgmiselt:

„Sümfoonia „Phos“ on pühendatud valgusele — see on teekond valguse olemuse ja tähenduse juurde. Kreekakeelne sõna „phos“ viitab nii füüsilisele kui ka vaimsele valgusele ja sümfoonia kui orkestrimuusika üks võimsamaid vorme võimaldab süveneda suurematesse ja sügavamatesse teemadesse. Inspiratsiooni sain ma Loomise sammastest — tähtede sünnipaigast Kotka udukogus, kus uued tähed kerkivad ja toovad oma valguse. „Phos“ peegeldab püüdu kasvada ja areneda, leida teadlikkust ja sisemist selgust, mis võiks meid kõiki edasi kanda.“

Postimehele rääkis Hallik ka oma suhtest valguse teemaga:

„Valgus füüsilises mõttes sünnib pimedusest ja vaikusest. See on ilus paralleel, sest muusika sünnib ka vaikusest ja pimedusest. Muusika sündimiseks peavad need mõlemad olemas olema. Kui muusika algab, on see nagu valguse süttimine — midagi, mis lihtsalt täidab kogu ruumi ja toob esile selle, mis enne polnud nähtav.“

Monika Mattiesen © Harri Rospu

Monika Mattiesen (1966)

„Ariadne aus Neanderthal“ (2023/2024, esiettekanne)

Flötist ja helilooja Monika Mattiesen on pälvunud tähelepanu kaasaegse muusika ja multimediaalse elektroakustilise muusika interpreteerija ja loojana ning eesti heliloojate uudisteoste propageerijana. Ta on ansambli Küberstuudio asutaja ning kunstiline juht ja aktiivne muusikaelu tegelane.

Monika Mattiesenini teoseid on esitanud Ensemble Musikfabrik, Athelas Sinfonietta (Kopenhaagen), Tallinna Kammerorkester, Eesti Filharmoonia Kammerkoori meeskvaritett, kammerorkester Kyiv Camerata, dirigendid Clement Power, Erki Pehk, Mikk Murdvee, Kaisa Roose, sopran Donatienne Michel-Dansac, metsosopran Iris Oja, flötist Leonora Palu, ansambel Una Corda, näitlejad Marius Peterson ja Mait Malmsten jpt.

2022. aastast teeb Mattiesen koostööd pianist Michael Wendebergiga. Duo on toonud maailmaesiettekandele spetsiaalselt neile kirjutatud teoseid erinevatelt heliloojatelt, nagu Jānis Petraškevičs, Ville Raasakka, Jarkko Hartikainen jt. Duo kavade keskmes on tihti Pierre Boulezi looming.

Mattiesen pälvis 2008. aastal Eesti Kultuurkapitali auhinna oma ooperi „DMeeter“ eest, 2014/2015. aastal oli ta Eesti Kultuurkapitali „Ela ja sära“ stipendiaat.

Oma teose kohta on helilooja kirjutanud:

„Instrumentaalne muusikateatri teos „Ariadne aus Neanderthal“ on kolmas ja viimane osa triloogiast, millele eelnesid „DMeeter“ ja „Loomise mõnu“. Kõigi kolme teose libretode autor on Hasso

Krull, kes on üks olulisemaid eesti kirjanikke ja mõtlejaid. Triloogia on rännak kaugest ajaloost tulevikumütoloogia suunas. Teel on kaks abistavat kätt — ürgne jumalanna ja kosmiline trikster. Nad ei paku lohutust, vaid juhatavad kätte uusi suundasid ja siksakilist liikumist, et pääseda progressiivsest hävingust.

Nii muusikaliselt kui ka visuaalselt on „Ariadne aus Neanderthali“ keskmes skulpturaalne hübriidinstrument, mis valmis koostöös eesti–rootsi disaineri ja pillimeistri Leopold Inkapööliga. Hübriidinstrumendi prototüübiks on kangasteljed. Instrumendi ehitusprotsessi juhendas algusest peale installatsioonikunstnik Raul Keller. Tema loodud tagasisidesüsteem võimaldab avastada hübriidinstrumendi fundamentaalset heli, mis muudetakse ettekande käigus muusikaliseks materjaliks.“

Teose libreto on kuues keeles kirja pannud Hasso Krull ja Allgäu dialekti tõlkinud Rosemarie Weirich. Laval on solistid Hannah Weirich (viul, hää, hübriidinstrument), Carl Rosman (kontrabassklarnet, pikoloklarnet, hää, hübriidinstrument), Marco Blauw (kahe letriga trompet, pikolotrompet, hää, hübriidinstrument) ja Benjamin Kobler (klahvpill, hää, hübriidinstrument). Lugeja on näitleja Mait Malmsten, fonogrammil kõneleb Hans Hölzler, helirežii ja elektroonika eest vastutab Tammo Sumera. Hübriidinstrumendi idee autor on helilooja Monika Mattiesen ja seda aitasid teostada installatsioonikunstnikud Leopold Inkapööl, Raul Keller ja Sten Saarits. Helilooja tänab Cornelius Hasselblatti, Yvonne Bindrimi, Kristjan Haljakut, Consuelo Rubiot, Adam Cullenit ja Vello Vaherit.

1

maa on uni
maa on suur uni
maa on suure une pesa
maa on suure une kangas vete vallas
sina oled lõim
sina oled lõime loojang
sina oled lõime loojang punane
sina oled lõime elu tume öö
ne an der ne
ne an der ne ne an
der thal ne ar
üks mees üks naine üks
neandertali naine
üks hing ja veel üks hing ja veel
üks hing
neandertali hing
me koome kolmekesi koome
sinu kolmekesi

sinu unenäo me koome sinu kanga
sinu unekanga koome vete vallas

ari ari
ari ari de ne
de ne de ar
ne an der ne

2

sa astud maale nagu vaibale
hing lõdiseb põõsa all hing lõdiseb tuules
pesa kõrval võrsub tuules väike taim

nurmenukk ariadne nurmenukk
kullerkupp ariadne kullerkupp
asalea asalea

meli mænomenon

sa astud rohelisele maale
nagu rohelisele vaibale
põõsa all võrsub üks hing kerkib üks hing
õitseb üks hing ja maa
kangas magab maa kiri maa muster
magab maa all

3

lõime punane kiri
lõime punane loojang üle helkiva vee
vete roheline koidik tumedas öös

väsinud maa ütleb: ma magan
väsinud maa soontes magab loojangu
pöörane mesi

õiekarikates sumisevad kumalased
neandertali Ariadne
ja Dionysos Vanapagan peavad pulmi

Sünopsis:

Kui saabub muutuste aeg, pole keegi selleks valmis. Ainus mõte on päästa, mis veel päästa annab. Aga enam ei saa midagi päästa. On juba liiga hilja.

Inimeses on kolm hinge: meeshing, naishing ja veel üks ürgne hing. See hing on inimesest enesest vanem, vähemalt niisama vana kui neandertali inimene. Kui meeshing ja naishing ei tea, mida teha, tuleb appi neandertali hing. Tema ongi neandertali Ariadne.

Kui meie pole muutusteks valmis, siis maa on muutusteks alati valmis. Maa ootab. Aga maa sisemus on labürint, mida me ei tunne. Meil on vaja teejuhti. Meie meeshing ja naishing seda ei suuda.

Neandertali Ariadne on teejuht. Tema kangastelgedel kootakse uue elu kangas, mille läte on väga vana. Selle kanga kirjad loovad elu mustri. Mustrite seas on ka meli mænomenon, pöörane kumalasesesi. Kes seda maitseb, on Ariadne ja Dionysose pulmas oodatud külaline.

MAIT MALMSTEN sündis 6. septembril 1972 Viljandis. Ta lõpetas EMA Kõrgema Lavakunstikooli 1994. aastal (XVI lend). Alates 1993. aastast on Malmsten Eesti Draamateatri näitleja.

Eesti Draamateatris on Malmsten kaasa teinud ligi 70 erinevas lavastuses. Lisaks on ta mänginud rolle Vanalinnastuudios, Rakvere Teatris, Rahvusoper Estonias, paljudes telelavastustes, seriaalides ja filmides. ERSOga seob teda Macbethi roll Eesti Draamateatri, Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri ja Eesti Kontserdi ülimenukas ühisprojektis „Macbeth“.

TAMMO SUMERA on kasvanud üles muusikute perekonnas ja olnud seetõttu ümbritsetud muusikaga väga varasest noorusest. Klaverimängu õpingutega alustas ta nelja-aastaselt ja klarnetiõpinguid keskkoolis. Heli tehnoloogiaga on ta kokku puutunud kogu elu. Tammo on spetsialiseerunud akadeemilise muusika salvestamisele ja kaasaegse elektronmuusika esitamisele, kuid tegutseb ka laiemalt audio-visuaalse tehnoloogia valdkonnas. Koostööd on ta teinud enamiku eesti heliloojate, interpretide ja kollektiividega ning andnud kontserte suuremas osas Euroopas, USA's ja Jaapanis. Lisaks õpetab ta Eesti muusika- ja teatriakadeemias helirežiid ja elektronmuusika interpretatsiooni, tegeleb multimeedia kunstiprojektide teostajana ja professionaalsete audio-videoseadmete hankija ja konsultandina.

Ensemble Musikfabrik © Janet Sinica

Alates selle asutamisest 1990. aastal on **ENSEMBLE MUSIKFABRIK** (Landesensemble NRW) olnud üks juhtivaid kaasaegse muusika ansambleid. Nagu ansambli nimigi ütleb, tegeleb Ensemble Musikfabrik eelkõige uute teoste tellimise ja produtseerimisega, tehes sageli tihedat koostööd heliloojatega. See rahvusvaheline Kölnis tegutsev solistide ansambel on andnud palju kontserte Saksamaal ja välismaal, esinenud festivalidel, enda korraldatud kontserdisarjade „Musikfabrik im WDR“ ja „Montagskonzerte“ raames (sageli otseülekannetega) ning võtnud osa heli- ja videoproduksioonidest. WERGO andis välja CD-sarja „Edition Musikfabrik“. Selle kaanekujunduse autor on Gerhard Richter, kes valis välja plaatidel kasutatud maalid. 2014. aastal asutas ansambel oma plaadifirma Label Musikfabrik.

Oma tegevuses keskendub ansambel kaasaegse suhtluse vormide ja uute väljendusvõimaluste uurimisele muusikas ning teatris. Dirigendiga ansamblikontserdi tavapärasest vormi täiendavad interdistsiplinaarsed projektid, mis hõlmavad elava esitusega elektroonilist muusikat, tantsu, teatrit, videoülekandeid ja visuaalset kunsti. Tänu oma erakordsele profiilile ja suurepärasele kunstilisele kvaliteedile on Ensemble Musikfabrik nõutud kogu maailmas, olles usaldusväärne partner paljudele tuntud heliloojatele ja dirigentidele.

Alates 2013. aastast on ansambli käsutuses Harry Partchi täielikult rekonstrueeritud instrumentide komplekt. Peakirja „PITCH 43_TUNING

THE COSMOS“ all on ansambel kirjutanud palju kompositsioone spetsiaalselt nendele instrumentidele või nendega koos esitamiseks. Teine silmapaistev element, mis ansambli eksperimenteerimisingu ilmestab, on puhkpillimängijate pillid, millel on kaks kõlalehtrit.

Ensemble Musikfabrik on võtnud ülesandeks tutvustada maailmale noorema põlvkonna interpreete ja heliloojaid. Kesksed algatused selles valdkonnas on „Studio Musikfabrik“ (Landesmusikrat NRW uue muusika noorteansambel) ja „Adventure“, mis alates 2019. aastast arendab Kölni Muusika- ja Tantsuülikooli kompositsiooniüliõpilaste projekte ning esitab neid neljas iga-aastases kontserdietapis. Ansambel koondab need ja muud haridusega seotud tegevused pealkirja „Akademie Musikfabrik“ alla.

Ensemble Musikfabriki toetavad Nordrheini–Westfaleni liidumaa ja Kölni linn; sarja „Musikfabrik im WDR“ toetab Kunststiftung NRW. Ensemble Musikfabrik on Saksamaa seaduste alusel registreeritud mittetulundusühing, mille kõik olulised kunstilised ja ärilised otsused langetavad selle liikmed.

Alates 2018. aastast on ansambli tegevdirektor Thomas Fichter.

CLEMENT POWER on õppinud Cambridge'i Ülikoolis ja Londoni Kuninglikus Muusikakolledžis. Hooajal 2005/2006 oli ta assistent Londoni Filharmooniaorkestri juures, seejärel sai temast Pariisis Ensemble InterContemporaini assistent–dirigent, kus ta töötas koos Pierre Boulezi ja Susanna Mälkkiga. Power on juhatanud maailma juhtivaid orkestreid ja teinud koostööd paljude tuntud nüüdismuusikaansamblitega

Viimasel ajal on Power juhatanud järgmisi kollektiive: Klangforum Wien, Ensemble MusikFabrik (Köln), Londoni Filharmooniaorkester, BBC Šoti Sümfooniaorkester, NHK Sümfooniaorkester (Tokyo), Stuttgardi Raadio Sümfooniaorkester, hr–Sinfonieorchester (Frankfurt), Luzerne'i festivali akadeemia orkester, Luxembourgi Filharmooniaorkester, Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Ensemble InterContemporain (Pariis), Ensemble Contrechamps (Genf), kammerorkester Avanti! (Helsingi), Ictus Ensemble (Brüssel), Ensemble Modern (Frankfurt), Müncheni Kammerorkester, Britten Sinfonia (London), Ensemble TIMF (Lõuna–Korea); samuti on ta juhatanud olulistel festivalidel, nagu Luzerne'i festival, Salzburgi biennaal, Darmstadt'i suvekursused, „Wien Modern“, „Varssavi sügis“, „Acht Brücken“, „Eclat Festival“, Veneetsia biennaal, Aldeburghi festival, IRCAM Agora jne.

Clement Power | © Claudia Wilton

Clement Power on toonud esiettekandele palju kaasaegseid heliteoseid ja teinud koostööd selliste heliloojatega, nagu Jonathan Harvey, Tristan Murail, Benedict Mason, Georg Friedrich Haas, Péter Eötvös, Julian Anderson, Olga Neuwirth, ning toonud esiettekandele oopereid, nt Hèctor Parra „Hypermusic Prologue“, Wolfgang Mittereri „Marta“, Liza Limi „Tree of Codes“. Tema salvestatud CD–d on ilmunud firmades col legno, Kairos, Wergo ja Orchid Classics; ta on salvestanud Marko Nikodijevići ja Agata Zubeli portreealbumid (vastavalt ansamblitega MusikFabrik ja Klangforum Wien).

Soovides anda oma kirge uue muusika vastu edasi ka järgmise põlvkonna muusikutele, on Power sageli külaline muusikaõppeasutustes, nt Londoni Kuninglikus Muusikakolledž, Kuninglik Muusikaakadeemia, Guildhalli Muusika- ja Draamakool, Kölni Muusika ja Tantsu Kõrgkool, Genfi Kõrgem Muusikakool.

Muuseumikaart -15%!

Vaid muuseumikaardiga saad sa aasta jooksul külastada **piiramatult ja tasuta** 120+ muuseumi ja elamuskeskust üle Eesti!

- koodiga „**ERSO**”
- on muuseumikaart vaid **55.25 €** (täishind 65 €)
- kood kehtib muuseumikaardi ostmiseks ja pikendamiseks, ei kehti kinkekaardile
- **muuseumikaart.ee/osta**

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER (ERSO) on elav ja mitmekülgne orkester, kes püüdleb alati tipptaseme poole. Eesti vanimal ja mainekaimal regulaarselt tegutseval sümfooniaorkestril täitub sel hooajal 98. tegevusaasta. ERSO ajalugu ulatub aastasse 1926 ning sarnaselt paljude omataolistega maailmas on see seotud rahvusliku ringhäälingu sünni ja arenguga. Alates hooajast 2020/2021 on enam kui 100-liikmelise orkestri peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts. Neeme Järvi jätkab koostööd ERSOga eluaegse aupeadirigendina, orkestri kunstiline nõustaja on Paavo Järvi, varasemad peadirigendid on olnud Olav Roots, Paul Karp, Roman Matsov, Neeme Järvi, Peeter Lilje, Leo Krämer, Arvo Volmer, Nikolai Aleksejev ja taas Neeme Järvi.

ERSO on käinud arvukatel turneedel ning osalenud mainekatel rahvusvahelistel muusikafestivalidel. 2023. aasta mais toimus orkestri esimene kontserdireis Suurbritanniasse, kus kahe nädala jooksul anti 11 kontserti. 2022. aastal esineti Olari Eltsi juhatusel Nürnbergis, Münchenis ja Pariisis. 2021. aasta novembri lõpus osalesid ERSO ja Elts Poolas rahvusvahelisel Kesk- ja Ida-Euroopa muusikafestivalil „Eufonie“. 2019. aastal avasid ERSO ja Neeme Järvi Prantsuse Raadio maineka Montpellier' muusikafestivali ning orkester käis Kesk-Euroopa turneel, kus Neeme Järvi juhatusel esineti Viini Musikvereini kuldses saalis, Linzi Brucknerhausi suures saalis, Praha Rudolfinumi Dvořáki saalis ja Bregenzi Bodensee saalis ning Mihhail Gertsji juhatusel Saksamaal Erlangenis ja Viersenis. Veel on esinetud sellistel maailmalavadel nagu Berliini Konzerthaus, New Yorgi Avery Fisher Hall (praeguse nimetusega David Geffen Hall), Peterburi filharmoonia suur saal ja Maria Teatri kontserdisaal, Kölni filharmoonia, Helsingi Musiikkitalo, Stockholmi Berwaldhallen jt.

ERSO plaadistuste kõrget kvaliteeti on esile tõstetud mainekates klassikalise muusika ajakirjades ning sellega on kaasnenud mitmed tunnustused, millest olulisim on Eesti esimene Grammy (2004, dirigent Paavo Järvi), värskemad aga aasta klassikaalbumi tiitel 2020. aastal Eesti muusikaauhindade jagamisel Elleri sümfooniliste poemide teise plaadi eest (dirigent Olari Elts) ning kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemia ERSO-le ja Olari Eltsile seniste Elleri muusika salvestiste eest. Suurepärane koostöö on ERSO-l selliste mainekate plaadifirmadega nagu Chandos, BIS, Onyx, samuti Ondine, ERP jt.

Lisaks kohalikele raadio- ja telekanalitele on ERSO kontserte üle kandnud Mezzo ja medici.tv ning EBU vahendusel on need jõudnud paljudesse Euroopa raadiojaamadesse. 2020. aastal alustas tegevust ERSO TV (erso.tv), kus saab vaadata kõiki orkestri live-kontserte ning juba toimunud esinemisi.

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

Peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts

Eluaegne aupeadirigent Neeme Järvi, **kunstiline nõustaja** Paavo Järvi

Koosseis 1. novembril 2024

I VIUL

Triin Ruubel
Marge Uus
Kristiina Aimla
Kätlin Ivask
Nina Kawaguchi
Astrid Muhel
Hanna–Liis Nahkur
Tõnis Pajupuu
Danae Taamal
Kaiu Talve
Andrus Tork
Tarmo Truuväärt
Grete Heinsaar

II VIUL

Kaido Välja
Kristel Kiik
Triin Krigul
Miina Laanesaar
Maiu Mägi
Kristjan Nõlvak
Rebekka Siimer
Marlis Timpmann
Maaren Vihermäe
Annelize Vlasenko
Mia Kurvits
Ida Teppo–Gualandi

VIOOLA

Rain Vilu
Liina Žigurs
Mall Help
Kaja Kiho
Mairit Mitt–Bronikowska
Martti Mägi
Juhan Palm–Peipman
Liisi Rusnak
Ali Amishov

TŠELLO

Theodor Sink
Seulki Lee
Riina Erin
Tõnu Jõesaar
Levi–Danel Mägila
Katrin Oja
Margus Uus
Villu Vihermäe

KONTRABASS

Mati Lukk
Janel Altroff

Imre Eenma
Madis Jürgens
Xiaonan Nie
Indrek Pajus

HARF

Lisanne Rull

FLÖÖT

Mihkel Peäske
Mari–Liis Vind
Janika Lentsius

OBOE

Aleksander Hännikäinen
Heli Ernits
Tõnis Traksmann

KLARNET

Edmunds Altmanis
Taavi Orro
Meelis Vind

FAGOTT

Peeter Sarapuu
Francesco Pio Russo
Kaido Suss

METSASARV

Mattias Vihmann
Inno–Mart Kont
Artur Reinpöld
Nikita Matsuk

TROMPET

Mart Kivi
Erki Möller
Ivar Tillemann

TROMBOON

Andres Kontus
Peeter Margus
Johannes Kiik

TUUBA

Madis Vilgats

TIMPANID

Maarja Nuut

LÖÖKPILLID

Vambola Krigul
Lauri Metsvahi
Terje Terasmaa

TŠELESTA

Kärt Ruubel

SA ERSO juhatus

Kristjan Hallik

Produtsent

Daily Trippel

Orkestri mäenedžer

Marko Metsaru

Partnersuhete ja

müügijuht

Signe Vaiknemets

Maine– ja

kommunikatsioonijuht

Kärt Ruubel

Toimetaja

Anita Maasalu

Noodikoguhoidja

Mariell Aren

Disainer

Norman Orro

Personalijuht

Piret Veensalu

Pillilao juhataja

Egert Leinsaar

Kammer– ja

noorteprojektide

produtsent

Taavi Orro

Lavameistrid

Jüri Korjus

Kristjan Lume

Heiki Zvorovski

E · R · S · O

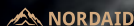
ERSO
PEASPONSOR

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

LIVIKO
— anno 1898 —

RADISSON COLLECTION
TALLINN

NORDIC
CATERING

OLARI ELTS JA THEODOR SINK

TŠELLO
THEODOR
SINK

ERSO

DIRIGENT
OLARI ELTS

15 | NOVEMBER
ESTONIA KONTSERDISAAL
2024

MESSIAEN
DUTILLEUX
SAARIAHO
RAVEL

erso.ee

CHEMI-PHARM®

myfitness
world class gym & studios

PAKEND & PRINT
EESTI TÄRBIKUS

KUTSUME KUULAMA

VOLMER JA ILJA

N, 7. NOVEMBER KELL 19, PÄRNU KONTSERDIMAJA

R, 8. NOVEMBER KELL 19, ESTONIA KONTSERDISAAL

Ludwig van Beethoven. Avamäng „Leonore“, op. 138/1

Benjamin Britten. Klaverikontsert, op. 13

Ludwig van Beethoven. Sümfoonia nr 7 A-duur, op. 92

IVARI ILJA klaver, ERSO, dirigent ARVO VOLMER

OLARI ELTS JA THEODOR SINK

R, 15. NOVEMBER KELL 19, ESTONIA KONTSERDISAAL

Olivier Messiaen. „Unustatud ohvriannid“

Henri Dutilleux. Tšellokontsert „Tout un monde lointain...“

Kajja Saariaho. „Vista“

Maurice Ravel. Koreograafiline poeem „Vals“

THEODOR SINK tšello, ERSO, dirigent OLARI ELTS

NIBELUNGI SÖRMUS

N, 21. NOVEMBER KELL 13 (SÜMFOONILINE LÖUNA), ESTONIA KONTSERDISAAL

R, 22. NOVEMBER KELL 18 (EELKONTSERT) JA KELL 19, ESTONIA KONTSERDISAAL

Richard Wagner / Joseph Swensen. „Sörmuse odüsseia“

AILE ASSZONYI sopran, MATI TURI tenor, EMTA sümfoonia-

orkester, ERSO, dirigent JOSEPH SWENSEN

E · R · · O

Estonia pst 4
10148 Tallinn
tel 6 147 787
erso@erso.ee
www.erso.ee

Kuula ja vaata uuesti!

 ERSO.TV